

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3702/2020
27.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ЂЂ из ..., ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради чинидбе, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1030/20 од 11.06.2020. године, у седници одржаној дана 27.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог Града Новог Сада, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1030/20 од 11.06.2020. године, у односу на тужиљу АА из

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог Града Новог Сада, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1030/20 од 11.06.2020.године, у односу на преостале тужиоце.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 172/2019 од 03.02.2020. године, која је исправљена решењем истог суда П 172/2019 од 10.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, одлучено је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима исплати и то: АА износ од 5.249.951,00 динара, ББ износ од 99.302,04 динара, ВВ износ од 95.738,66 динара, ГГ износ од 202.882,16 динара, ДД износ од 164.478,08 динара, ЂЂ износ од 187.753,28 динара, ЕЕ, износ од 210.640,56 динара и ЖЖ, износ од 382.993,42 динара, са законском затезном каматом почев од 03.02.2020. године, па до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа тужили АА од 5.249.951,00 динара до траженог износа од 5.987.261,67 динара, тужиоцу ББ преко досуђеног износа од 99.302,04 динара до траженог износа од 101.596,82 динара, ВВ преко досуђеног износа од 95.738,66 динара до траженог износа од 97.689,21 динар, ГГ преко досуђеног износа од 202.882,16 динара до траженог износа од 207.101,21 динар, ДД преко досуђеног износа од 164.478,08 динара до траженог износа од 168.025,51 динар, ЂЂ преко досуђеног износа

од 187.753,28 динара до траженог износа од 191.470,93 динара, ЕЕ преко досуђеног износа од 210.640,56 динара до траженог износа од 212.181,05 динара и ЖЖ, преко досуђеног износа од 372.993,42 динара до траженог износа од 375.794,39 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади парничне трошкове у износу од 810.291,25 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1030/20 од 11.06.2020. године, ставом првим изреке, жалбу одбио, а потврдио пресуду Вишег суда у Новом Саду П 172/2019 од 03.02.2020. године, у побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима парничног поступка. Ставом другим изреке, жалба је одбијена и потврђено решење о исправци Вишег суда у Новом Саду П 172/2019 од 10.03.2020. године. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у односу на тужиљу АА, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да, у односу на њу, ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана закона, пред другостепеним судом која би могле да утиче на доношење законите и правилне одлуке. Ревидент у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, међутим, та битна повреда није разлог због кога ревизија може да се изјави, сходно одредби члана 407. став 1. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА је власник парцела бр. ..., површине 214 м², њива четврте класе, градско грађевинско земљиште, уписана у ЛН бр. ... К.О. ..., у целини, број .../..., површине 207 м², виноград друге класе, градско грађевинско земљиште, уписане у ЛН бр. ..., К.О. ..., у сувласничком уделу од 28/207 и бр. .../..., површине 226 м², виноград друге класе, земљиште у грађевинском подручју, уписану у ЛН бр. ... К.О. ..., такође у целини. На парцели број .../..., површине 1341 м², уписаној у ЛН бр. ... К.О. ..., сувласници су и то: тужиља АА, у делу од 923/1341, тужилац ББ, у делу од 26/1341, тужиља ВВ у делу од 25/1341, тужилац ГГ у делу од 53/1341, тужиља ДД у делу од 43/1341, тужилац ЂЂ, у делу од 49/1341, тужилац ЕЕ у делу од 55/1341 и тужилац ЖЖ у делу од 100/1341, парцеле уписане као воћњак друге класе, земљиште у грађевинском подручју. Парцела број .../..., настале 2004. године, а њен власник је био ЗЗ, чију заоставштину је у оставинском поступку у целости наследила тужиља АА. Парцеле број .../..., .../... и .../... су настале деобом 2011. године, на основу уговора о развргнућу имовинске заједнице, а по истом том уговору, парцела број .../.. је тужиоцима припала у наведеним сувласничким уделима. Планом регулације Сремске Каменице са окружењем („Сл. лист Града Новог Сада, бр.32/13 и Планом детаљне регулације Старог Иришког пута, са делом Парагова у Сремској Каменици („Сл. лист Града Новог Сада“ бр.24/11), парцеле број .../... и .../..., а Планом детаљне регулације „Буковчаки плато“ („Сл. лист Града Новог Сада, бр.3/2007),

парцела број .../..., намењене су за јавну површину – улицу. Парцела број .../..., површине 1341 м², је планском документацијом ушла у састав Винске улице у целости, док је у природи она саставни део улице Динка Шумановића у површини од 13,24 м², 98,7% укупне површине). У тој површини се користи као јавна површина – улица. Опремљена је инфраструктуром, а саобраћајница је изграђена делом од асфалтног а делом од туцаног застора. Парцела број .../..., површине 207 м², је ушла у састав Винске улице у целости и користи се као јавна површина. Опремљена је инфраструктуром, а саобраћајница је изграђена од туцаничког застора. Парцела број .../..., површине 226 м², је ушла у састав Винске улице у целости. Опремљена је инфраструктурно, а саобраћајна површина изграђена од асфалтног застора. Парцела број .../..., површине 214 м², је у целости ушла у састав улице Ширине. Опремљена је инфраструктуром, а саобраћајница је изграђена од асфалтног застора. Имајући у виду сувласничке уделе на парцели број .../... која је ушла у састав улице у површини од 13,24 м², тужиоцима припада и то: 911,29 м², тужиљи АА, 25,6 м², тужиоцу ББ, 24,68 м², тужиљи ВВ, 52,3 м², тужиоцу ГГ, 42,4 м², тужиљи ДД, 48,4 м², тужиоцу ЂЂ, 54,3 м², тужиоцу ЕЕ и 98,73 м² тужиоцу ЖЖ. Тржишна вредност парцеле број .../..., .../... и .../..., износи 33 евра, односно 3.879,20 динара по 1 м², а парцеле број .../... износе 29 евра, односно 3.408,99 динара по 1 м².

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права, туженог обавезали да тужиљи АА исплати новчану накнаду због извршене фактичке експропријације земљишта, у износу од 5.249.951,00 динара, са припадајућим законском затезном каматом, сходно одредби члана 277. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 58. Устава Републике Србије, између осталог, прописано је да се јемчи мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона (став 1.) као и да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона и да је учињено уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (став 2.).

Из наведене уставне одредбе произлази да дозвољено одузимање права својине, које не представља повреду права на имовину, постоји само када су кумулативно испуњена два услова: да је учињено у правном интересу утврђеном на основу закона и да је учињено уз накнаду која не може да буде нижа од тржишне.

Одредбом члана 9. став 1. Закона о грађевинском земљишту („Сл. гласник РС“, бр.44/95...46/98), који је био на снази у време усвајања Регулационог плана насеља („Сл. лист Града Новог Сада“ број 3/01...17/03), прописано је да се грађевинско земљиште приводи намени изградњом објеката односно извођењем других радова у складу са прописима у планирању и уређењу простора. Чланом 10. став 2. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр.72/11 ...105/2014), прописано је да се добрима у општој употреби и јавној својини сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су, као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, пружи или улици, тргови, јавни паркови, гранични прелази и слично), а ставом 7. истог члана закона, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева другог реда, који су у својини АП на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (које нису део аутопута или државног пута првог и другог реда), и тргова и јавних површина које су у својини јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

Предметне парцеле су Планом регулације Сремске Каменице са окружењем („Сл. лист Града Новог Сада“ бр.32/13 и Плана детаљне регулације Старог Иришког пута са делом Парагова у Сремској Каменици („Сл. лист Града Новог Сада“, бр.24/11), као и Планом детаљне регулације „Буковачки плато“ („Сл. лист Града Новог Сада“ бр.3/27), намењене за јавну површину – улицу и фактички је земљиште приведено намени пошто се користи као улица – јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља (члан 2. тачка 12. Закона о јавним путевима), чиме је извршена фактичка експропријација која настаје када се на земљишту граде путеви, инфраструктурни и други објекти у јавном интересу, иако не постоји решење о експропријацији земљишта односно његовом изузимању из поседа, што је овде случај.

Сагласно наведеном, а како је предметно земљиште приведено намени у складу са планским актом и по закону постало јавна својина, тужиља АА, као сувласник тог земљишта, не може да трпи штетне последице непоступања надлежног органа туженог који није спровео управни поступак и није донео решење о експропријацији које би било основ за исплату новчане накнаде тужиоцима.

Стога су правилно нижестепени судови применили материјално право усвајањем тужбеног захтева тужиље АА и обавезивањем туженог да јој исплати новчану накнаду због извршене фактичке експропријације земљишта, коју су утврдили према тржишној вредности парцела, а према налазу и мишљењу вештака, са припадајућом законском затезном каматом, на начин наведен у изреци побијане пресуде.

Неосновани су наводи ревизије туженог да тужиља АА није активно легитимисана јер је власништво на предметним парцелама стекла у време када су предметне парцеле већ биле улице, односно јавно добро, које није могло бити предмет располагања, уговором закљученим 2012. године. Супротно томе, уговором о развргнућу имовинске заједнице из 2012. године, уговарачи су само одредили начин коришћења парцела, на којима су и раније имали право сувласништва, а ради регулисања својих међусобних односа у погледу права на накнаду. Због тога се наводима ревизије туженог, неосновано указује на погрешну примену материјалног права у погледу накнаде одређене тужиљи АА.

На утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право, а одлуке су образложене детаљним и реалним разлозима које у свему прихвата ревизијски суд.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео у смислу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог у односу на преостале тужиоце (који су формални супарничари), у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија, у односу на њих, није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о опарничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000,00 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужиоци ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ су у парницу ступили поднеском од 25.03.2019.године, тужилац ЕЕ поднеском од 29.03.2019.године, а тужилац ЖЖ, поднеском од 02.04.2019.године. Вредност побијаног дела пресуде у односу на наведене тужиоце износи и то: ББ 99.302,40 динара; ВВ 95.738,66 динара; ГГ 202.882,16 динара; ДД 164.478,08 динара; ЂЂ 187.753,28 динара; ЕЕ 210.640,56 динара и ЖЖ 382.993,42 динара, који износи очигледно не прелазе динарску противвредност од 40.000,00 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора не прелази имовински цензус за дозвољеност ревизије, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија туженог у односу на горе наведене тужиоце недозвољена, у смислу одредбе члана 403. став 3. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић